

Gewandhausorkester med en hel Grieg-aften til høsten. Berlin Radiosymfoniorkester, Berlin Konzerthaus, Salzburg Mozarteum og BBC Symphony er på plass i 2007-kalenderen, mens München-Filharmonien, blant annet med Sibelius 1. symfoni, står på kalenderen i 2008.

Nyttårskonserteren med tenoreset Rolando Villazon i Baden-Baden var en kjempesuksess, kritikken etter Grieg og Dvorák i Birmingham (Englandsdebut) og etter Sibelius' *Kullervo* med Orchestre National de France på nyåret, likeså. Dette orkesteret har for øvrig interessante planer for fremtidig samarbeid med Gullberg Jensen, blant annet konserter med Truls Mørk, og samme år samarbeidsdebut med Leif Ove Andsnes i Paris, begge i 2009.

Årene fremover er altså belagt, og rommer også Japan-debut med NHK-orkesteret om et år, og i 2008 også en *Fidelio* på deling med Claudio Abbado. Cleveland-orkesteret vaker mot avklaring. Snart er det *Tosca* i Berlin og i Baden-Baden (med Deutsches Sinfonie Orchester Berlin) i en ny produksjon i regi av den eksentriske Nicholas Lehnhoff, men aller først operahuset i Lyon, der

han skal lede to nye produksjoner, Bizets tidlige opera *Djamileh* og Puccinis *Il Tabarro* – David Pountney har regien.

– I Lyon skal jeg lære meg fransk. Ved de første engasjementene i Frankrike, med regionale orkestre utenfor Paris, snakket jeg uten at de skjønnte meg. Først i Paris gikk det seg til. For øvrig snakker jeg så lite som mulig under prøvene. I standardrepertoaret behøver man knapt si noen ting til de beste orkestrene. Uansett planlegger jeg aldri hva jeg skal si – det er en gi og ta-situasjon som jeg blir stadig mer avslappet i forhold til. Det viktigste er å sette sitt personlige preg på musikken. Alt er så likt i dag. Dirigentene flytter rundt og alle har kort prøvetid. Sir Simon Rattle går i dybden, han gjør musikken til sin. Skal vi vinne over alle andre medier i dag, må vi våge å være personlige, slippe til vårt eget, spille på brede registre. Barokkekspertenes "sånn skal det være", tror jeg ikke på, sier han, og legger til at får han halvparten bu og halvparten bravo, er han fornøyd. Før var han så engasjert at han ble helt alterert på konsertene.

– Jeg er glad i sterke meninger om musikk, og jeg er veldig selvkritisk. Før, da jeg hadde få konserter og store forventninger, falt jeg ned i kjelleren når jeg var misfornøyd. Nå, da det er flere muligheter til å formidle, er jeg litt mindre perfektjonistisk, men formidler kanskje mer musikk. I 1998 sa jeg til meg selv at får jeg ikke jobbe med de beste, da kan det være. Siden har jeg spilt i Berlin og i Ålesund, og begge deler har vært kjempeopplevelser. Det å gjøre musikk er det maksimalt tilfredsstillende. Være en motor, et middel for orkesteret, det er de som lager lyd. Det deiligste er når de gir, når jeg merker engasjement, og detaljene ikke er så viktige. Jo bedre orkester, desto større frihet.

FORBILDER

Eivind Gullberg Jensen har stor beundring for mange av tidens dirigenter. Han nevner i fleng Sir Simon Rattle, Myung-Whun Chung, Valerij Gergjev, Kleiber, Jansons og Abbado. Rattle fordi han dirigerer alt fra Bach til ny musikk, alltid tro mot tidens stil, men likevel personlig. Chung som klanglig forbilde

(...Han er musikk, slikt kan ikke læres), Gergjev (...på godt og vondt! – han har en utrolig tilstedeværelse, griper orkesteret, demonisk, intenst, og slipper ikke taket før han er ferdig), Mariss Jansons (...mitt prøvetekniske forbilde, utrolig godt forberedt, definerer alt, holder det stramt, kan nesten ikke bli bedre. Veldig forskjellig fra meg!)

– En diskusjon pågår om det er for mange utenlandske spillere i norske fotballag. Etter min mening er det bra, så lenge det hever nivået. Det er flott når en Jansons eller Saraste, med sitt store nordiske repertoar, kommer til oss midt i karrieren. Enkelte dirigenter blir bedre og bedre, som Masur eller Abbado, de har beholdt driven, de er alltid nye. Det som er litt sørgelig er når de som ikke brenner lenger, kommer hit med Brahms. Da kunne heller de unge få slippe til.

– Hva med ny musikk?

– Kontakten med komponister er verdifull. Det er mange strømninger ute og går i dag, og jeg har stor respekt for dem som kan og tør. Møtene med Olav Anton Thommessen er høydepunkter for meg! Han er en utrolig begavet kommunikator, og en pasjonert pedagog. I studietiden uroppførte jeg forresten en opera av en medstudent, vi jobbet tett og det var lærerikt. Teatret trekker, og jeg er svært glad i å arbeide med

operaregissører – forutsatt at de kan musikkteater. Det er mange som egentlig ikke kan musikk, bare teater, men er påfunnene deres godt motivert, kjøper jeg dem. Masur orker ikke mer, orker ikke alle regi-krumspringene!

– Hva med forpliktelser overfor norsk musikk og musikere?

– Når man er i posisjon, med innflytelse på repertoaret, da kan man eksponere norsk musikk og solister, sier Eivind Gullberg Jensen, som gir en tennissalvurdering noe av æren for sin egen karriere.

– Da tennissalvuren slo til i 1995, måtte jeg tenke nytt. Da jeg studerte dirigering med David Zinman i Aspen (USA) i 2005, spilte jeg fiolin i orkesteret når jeg ikke selv dirigerte, og merket at selv om det var lærerikt å spille med alle de andre unge dirigentene, hadde jeg liten toleranse for ineffektiv prøving og unødig snakk på podiet.

HOBBYMATEMATIKER

Eivind Gullberg Jensen er en intervjuers våte drøm. Enkelte mennesker må man trekke ordene ut av med pinsett, men i dette tilfellet er objektet ikke bare villig og hyggelig, men selvdrevent, nærmest. Som barn var han sen med å snakke, men nynet alle melodier, og fra han begynte å si noe som treåring, har han, ifølge familien, aldri holdt opp. De bodde

i Horten til Eivind var seks år. Da snakket han kav hortensk. Nå snakker han kav nynorsk etter alle årene på Stord. Han spilte også blokkfløyte – jada, mor var lærer på barneskolen – og senere fiolin, trompet, flygelhorn, alle brassinstrumentene i korpset. Ingen dårlig bakgrunn for en dirigent.

– Når jeg skal innstudere noe, bruker jeg piano. I ungdomstiden var jeg konsertmester og leder for 5–6 orkestre og korps, så egentlig har jeg spilt i ensembler i 50 år til sammen! Det er derfor jeg er dirigent. Min pasjon er for det kollektive i musikken og for orkestermusikken. Jeg får kick av orkester, kan ikke huske at jeg ikke har hørt på og spilt orkestermusikk. Fra "orkesterplass" kjenner jeg stykkenes anatomi og dirigerer vertikalt, idiomatisk!

Likevel gikk utdannelsen hans først i en annen retning, med et års matematikk- og fysikkstudier ved NTH i Trondheim. Anlegg viste han der også, men lyttet til hjertet og måtte bli musiker. Inspirerende dirigeringstimer hos Ole Kr. Ruud bidro til det. Finlands Jorma Panula ble hovedpedagogen, og prestisjeagenturet Harrison Parrott ivaretar hans interesser i dag.

– Men matte er hobby, smiler han – en hobby som kan komme godt med når man har en kone som er økonom.

Noen kommende engasjementer:

- Orchestre de Paris, bl.a. Sjostakovitsj' nr. 13, *Babij Jar*
- Ensemble Orchestral de Paris, bl.a. Strauss' *Metamorphosen* og Mozarts Symfoni nr. 36
- Leipzig Gewandhaus Orchester, Grieg-jubileum
- München Philharmonie, bl.a. Sibelius' Symfoni nr. 1 og Sjostakovitsj
- Philharmonie i Berlin, bl.a. Brahms' Symfoni nr. 2 med RSO Berlin
- Konzerthaus Berlin, bl.a. Sibelius' Symfoni nr. 2 med BSO (Berlin Sinfonieorchester)
- NHK-orkesteret i Tokyo, bl.a. Sibelius' Symfoni nr. 1 eller 2
- BBC Symphony, London, Sibelius og Sjostakovitsj
- *Tosca* i Baden Baden med DSO Berlin
- Salzburg Grosses Festspielhaus, Mozarteum Orkester med Sibelius
- Puccini/Bizet på Lyon-operan
- Turné med Truls Mørk og SWR Freiburg/Baden-Baden
- TV-konsert med Orchestre National de France og bl.a. Rolando Villazon
- *Fidelio* med Claudio Abbado og Mahler Chamber Orchestra

